

Motion till riksdagen 2019/20:43

av **Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD)**

med anledning av skr. 2018/19:153 Första kontrollstationen för energiöverenskommelsen

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett mål om att Sveriges elproduktion ska vara helt fossilfri och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett mål för effektivare energianvändning formulerat som att energianvändningen 2030 ska vara 50 procent effektivare än 2005, uttryckt i termer av använd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP), och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en ny parlamentarisk utredning kring Sveriges energiförsörjning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skrivelsen är den första kontrollstationen efter energiöverenskommelsen som slöts den 10 juni 2016 om den svenska energipolitiken mellan fem av riksdagens partier. I skrivelsen sammanfattas även status på överenskomna åtgärder i energiöverenskommelsen samt planeringen av arbetet för den andra kontrollstationen om fyra år.

Sverigedemokraterna reserverade sig mot energiöverenskommelsen då vi bl.a. ansåg att målbilden för sammansättningen av svensk elproduktion var olycklig och för de ohållbara kompromisser som den innehöll, även om det fanns flera bra förslag som vi står bakom.

Det finns enligt vår mening inget i den nuvarande överenskommelsen som verkar i en riktning för att motverka den utveckling vi ser med problemen att klara elförsörjningen under vintern samtidigt som storstadsregionerna möter en alltmer tilltagande elbrist då överföringskapaciteten inte är tillräcklig. Vi ser därför att det är

högst angeläget att välkomna alla fossilfria energikällor och att en ny utredning tillsätts med fokus på leveranssäkerhet.

Skrota mål för andelen förnybar elproduktion – inför mål för fossilfri elproduktion

Sedan 2018 är ett av Sveriges energipolitiska mål att elproduktionen ska vara 100 procent förnybar till 2040, men samtidigt ska målet inte ses som ett förbud mot kärnkraft och det innebär inte heller en stängning av kärnkraftverk med politiska beslut. Sverigedemokraterna anser att detta mål för sammansättningen av svensk elproduktion är olyckligt. Detta framför allt för att målbilden i en stor del av klimatarbetet är fossilfritt, vilket här för elproduktionen ställs mot helt förnybart. Men bara för att det är förnybart innebär det inte att det inte finns några utsläpp av exempelvis växthusgaser för elproduktionen. Tvärtom kan utsläppen för vissa förnybara energikällor vara – och är – högre än för exempelvis kärnkraft. Det viktiga är då att politiken även har ett mål som styr mot det som man vill uppnå. Sverigedemokraterna förordar därför i stället ett mål om att svensk elproduktion ska vara helt fossilfri.

Nytt mål för effektivare energianvändning

Riksdagen har antagit ett mål för energieffektivisering som innebär att energianvändningen ska vara 50 procent effektivare 2030 än 2005 uttryckt i termer av tillförd energi i relation till BNP. Sverigedemokraterna anser att energieffektivisering är en självklar inriktning för energipolitiken, men att nivån kan vara vanskelig och innebära problem i den mån man på politisk väg avser att vidta alltför långtgående åtgärder för att uppnå målet. Det är däremot bra att målet är konstruerat så att vi de facto kan använda mer energi i framtiden beroende på den ekonomiska utvecklingen.

Det som gör målets befintliga utformning i förslaget direkt problematisk är att man utformar det utifrån tillförd energi med tanke på hur statistiken kring energianvändning förs. Exempelvis skulle målet enkelt kunna nås genom att på politisk väg stänga fler kärnkraftsreaktorer då värmeförlusterna räknas in i den tillförda energin, vilket med detta mål då skulle indikera en effektivare energianvändning. Det skulle även indikera en effektivare energianvändning om fjärrvärmekunder kopplar bort sig från fjärrvärmenätet för att i stället skaffa sig en värmepump, då den energi som tas från omgivningen med en värmepump inte tas med i energistatistiken.

Sverigedemokraterna förordar i stället ett mål för energieffektivisering om att energianvändningen 2030 ska vara 50 procent effektivare än 2005, uttryckt i termer av använd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP).

Behovet av en ny energikommission – med fokus på leveranssäkerhet

Under lång tid har det svenska kraftsystemet präglats av en hög elkvalitet och god driftssäkerhet, vilket är en följd av en robust produktionsapparat och goda marginaler gällande överföringskapacitet. Tyvärr har detta kommit att äventyras alltmer på senare år, då energipolitiken utvecklats i en mer ideologisk än pragmatisk inriktning och där tilltron till närapå uteslutande väderberoende kraft.

Under föregående mandatperiod slöts en energiöverenskommelse mellan fem av riksdagens partier. Sverigedemokraterna valde att ställa sig utanför då överenskommelsen på det stora hela saknade lösningar på dagens och framtidens problem för Sveriges energisystem och elmarknad. Partierna kringgick helt orsakerna till dagens energimarknadskris och föreslog mer av det som orsakade krisen från första början, nämligen marknadssnedvridande subventioner till elproduktion som marknaden inte har efterfrågat.

Bedömningen gjordes även att det i det korta perspektivet inte fanns skäl att ändra på den befintliga marknadsmodellen. Detta är något som Sverigedemokraterna förvisso delvis kan instämma i även om nuvarande marknadsmodell har uppvisat brister i att tillföra produktion som överlag överensstämmer med landets säsongsmässiga variationer, vilket även leder till ett fortsatt behov av en effektreserv.

Det grundläggande problemet har varit och är att jämte elmarknaden har subventioner i olika grad förekommit med skattemedel och skatterabatter och genom elcertifikatssystemet, vilket gjort att det inte är riktiga prissignaler som drivit fram investeringar i produktionsanläggningar. Detta har satt marknaden ur spel då det för många aktörer inte har varit det underliggande elpriset som legat till grund för deras investeringsbeslut.

Enligt vår mening är det viktigt att säkerställa att erforderlig produktionskapacitet finns i händelse av extrema förhållanden och att förutsättningar skapas för att driva fram marknadsbaserade investeringar i sådan elproduktion. Eventuella styrmedel eller marknadsmodeller bör framledes utformas för Sveriges stora utmaning, de säsongsmässiga variationerna, vilket i dag inte är fallet.

För vi kan redan nu se de problem som visar sig med att klara elförsörjningen under vintern då Sverige numera har ett underskott i kraftbalansrapporterna. Detta samtidigt som storstadsregionerna möter en alltmer tilltagande elbrist då överföringskapaciteten inte är tillräcklig, något som riskerar att äventyra bostadsprojekt, företagsetableringar och utbyggnad av elektrifierad kollektivtrafik.

Det finns enligt vår mening inget i den nuvarande överenskommelsen som verkar i en riktning för att motverka denna utveckling; i stället är det snarare tvärtom. Med anledning av det bör en ny parlamentarisk utredning tillsättas för att se över den långsiktiga energiförsörjningen och ha som mål att Sveriges energiförsörjning ska upprätthålla en hög internationell konkurrenskraft och driftssäkerhet, samtidigt som beroendet av fossila kraftkällor, även i form av import, minimeras.

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Tobias Andersson (SD)

Eric Palmqvist (SD)

Josef Fransson (SD)